

Daltonboek 2025/2026

Inhoud

Inleiding 3

Aanbevelingen en ontwikkelingen 4

Aanbevelingen n.a.v. visitatie 4

Waarom Daltonschool 5

Betekenis voor leren en onderwijsvisie 5

Visie op opvoeding en leren 5

De kernwaarden toegelicht 6

Onze parels 9

Hoe houden we ons zelf aan de doorgaande lijn? 9

Wat is de rol van ouderbetrokkenheid hierin? 9

Ouderavond 3 maart 2025 10

Invulling activiteiten 11

Actiepunten 11

Resultaten terugblik 12

Dalton in de praktijk 13

Uitgestelde aandacht 13

Hulpvraag 13

Dagkleuren 13

Weektaak/planbord 14

Weektaak groep 3 rond de herfstvakantie 15

De weektaak voor groep 4 t/m 8 16

Huishoudelijk takenbord 17

Werkplekken 18

Samenwerkruimte 18

Instructie en de instructietafel 19

Maatjeswerk 20

Samenwerken 20

Evaluatie en reflectie 21

Keuzewerk 21

Coöperatieve werkvormen 22

Kanjertraining 22

Het werken met snappet 22

Begrijpend lezen 22

Complimenten 23

Handelingswijzer 23

Leerlingenraad 24

Werken aan eigen leervragen/leerdoelen 24

Mijnrapportfolio 24

Doelenbord 25

Ontwikkelingslijn samenwerken 26

Ontwikkelingslijn reflectie 27

Reflectie groep 2 27

Reflectie groep 4 27

Reflectie groep 6 27

Reflectie groep 8 27

Inleiding

In de schoolgids, op de website en in het schoolplan staan beschrijvingen van ons daltononderwijs. Ook in andere beleidsstukken speelt dalton een voorname rol, omdat dit het fundament is waarop onze school rust. Toch is het goed om al onze daltonzaken eens op een rijtje te zetten en te verwoorden in een document dat de status en de ontwikkeling van onze school aangeeft.

In dit daltonboek staan de afspraken beschreven die op school- en op groepsniveau zijn gemaakt. Tevens worden de ontwikkelpunten aangegeven voor de komende periode. De koers die we willen gaan varen. Een daltonontwikkelingsplan dus. In het stuk proberen we steeds een koppeling met de kernwaarden van het daltononderwijs te maken:

- Zelfstandigheid
- Vrijheid en verantwoordelijkheid
- Samenwerken
- Effectiviteit
- Reflectie
- Borging

We maken duidelijk waarom de principes belangrijk zijn. In het algemeen en dus ook in het bijzonder.

Met dit daltonontwikkelingsplan willen wij bewerkstelligen dat de gemaakte daltonafspraken op leerling- en leerkrachtniveau geborgd blijven binnen de school.

Het resultaat van het samenwerken wordt in dit daltonontwikkelingsplan beschreven in de vorm van de bindende afspraken die het team voor zichzelf heeft vastgelegd.

Dit document zal jaarlijks worden aangepast. Het daltononderwijs ontwikkelt zich continu waardoor je je werkwijze moet aanpassen. Het daltononderwijs blijft daardoor steeds interessant, werkbaar en levend voor de mensen die ermee werken.

Namens het team van Bernemienkip Ichthus,

Nadine de Kraker, *Directeur*

Janke Trientsje Veenstra, *daltoncoördinator*

Bernemienkip Ichthus

Simke Kloostermanstrjitte 44
9061 BG Gytsjerk
058 - 2562474

ichthusschool@stichtingoarsprong.nl
www.cbs-ichthusschool.nl

 www.instagram.com/ichthusschoolgytsjerk

OARSPRONG

OARSPRONG

Tjalling H. Haismastraat 7
9251 AT Burgum

Tel. 0512 - 472594
www.stichtingoarsprong.nl
info@stichtingoarsprong.nl

Ontwerp & productie:

AndromedaDESIGN.nl | Drachten

Aanbevelingen en ontwikkelingen

NA DE LAATSTE VISITATIE HEBBEN WE ENKELE AANBEVELINGEN GEKREGEN:

Hieronder kunt u lezen hoe het er nu voor staat met de aanbevelingen die zijn gegeven tijdens de vorige visitatie, in 2019.

Aanbeveling 1

Bij verschillende scholen hebben we documenten opgevraagd over het reflecteren in de school. Er is nog geen duidelijke doorlopende lijn ontwikkeld hiervoor. Wel hebben we per 2 jaar de reflectiepunten/doelen uitgewerkt. Dit is terug te lezen in ons daltonboek. We hebben reflectie per bouw een vaste plek gegeven. Zo reflecteren ze in de onderbouw dagelijks de gemaakte taken met behulp van smileys. Tijdens het plaatsen van de smileys wordt de leerling gevraagd waarom deze de keuze maakt voor een specifieke smiley. Ook kijken we terug op de dag. Hoe ging het vandaag? Wat ging er goed en wat doen we morgen anders? Is er ook iets waar we trots op zijn?

In de middenbouw wordt gewerkt met een wekelijks reflectiemoment. Dit wordt gedaan aan de hand van een reflectievraag die de leerkracht gesteld heeft of ingebracht door een leerling. De leerlingen bespreken met een maatje welke smiley zij zichzelf zouden geven op dit doel en waarom. (Rood, oranje of groen). Vervolgens wordt er klassikaal vooruit gekeken. Hoe geven we hier een vervolg aan? Ook hanteren we in de middenbouw een doelenbord. Dit doelenbord geeft elke week de focusdoelen van verschillende vakken weer. Een leerling mag zijn of haar naam bij dit doel schrijven als dit doel behaald is. Dit kunnen ze aflezen in snappet of ze vragen de leerkracht om feedback op een doel, samen kijken we dan of dit doel wel of niet behaald is.

In de bovenbouw reflecteren we één keer per week klassikaal en kijken we naar de taken die gemaakt

zijn. Hoe ging dit? Wat is wel af en wat niet? En waarom? En waarom zijn bepaalde keuzes op de weektaak gemaakt. Daarnaast staat vooruitkijken hierbij ook centraal. Hoe gaan we verder? Individueel komen er dagelijks reflectievragen voorbij. Ook hebben de leerlingen een persoonlijk doel waarop zij zelf moeten reflecteren en worden samenwerktaken, zoals wereldoriëntatie ook gereflecteerd tijdens het proces en bij de eindpresentatie.

Aanbeveling 2

Binnen de leerlingenraad hebben we verschillende taken toegevoegd. Bijvoorbeeld die van secretaris/ secretaresse en voorzitter. Deze worden gekozen binnen de raad zelf. Zo leren de leerlingen al kennen en erkennen van elkaars sterke eigenschappen. Ook wordt daar de basis gelegd voor het overleggen en het democratisch komen tot belangrijke beslissingen. De leerlingenraad heeft maandelijks een vergadering waarin zij meedenken en meebeslissen. Iedere vergadering komt ook de 'petearpot' aan de orde waarin de leerlingen op diverse gebieden mogen aangeven hoe ze dit vinden gaan bij ons op school.

Aanbeveling 3

Zowel in de schoolgids als op de website is een stuk tekst toegevoegd over ons Daltononderwijs. Op sociale media (Instagram), via de nieuwsbrief naar alle ouders en in de weekberichten vanuit de groepen komt regelmatig terug wat de kracht van het Daltononderwijs is bij ons op school en in de groepen. In de dorpskrant komt jaarlijks een stuk waarin we over onze visie op onderwijs vertellen. Ook hebben we een ouderavond gehouden waarin de pijlers naar voren kwamen. Ouders konden deze avond zelf ervaren wat daltononderwijs is en hoe dit invloed heeft op de manier van werken/lesstof aanbieden. De reacties hierop waren erg positief. In onderstaand schema ziet u welke methodes wij gebruiken voor welke vakken. Daarnaast werken wij aan de hand van thema's en projecten.

Waarom Daltonschool

BETEKENIS VOOR LEREN EN ONDERWIJSVISIE

“BERNEMIENSKIP
ICHTHUS: ALS EEN
VIS IN HET WATER!”

“Bernemien skip Ichthus”: Als een vis in het water. De Ichthus wil een school zijn waar iedereen zich thuis voelt: als een vis in het water. In ons onderwijs komen we tegemoet aan de behoefte van het kind: liefde, geborgenheid en waardering te krijgen. In onze visie is dat de kernvoorwaarde voor een optimale ontwikkeling van het kind. Wanneer kinderen zich thuis voelen, staan zij open voor het ontdekken van zichzelf en anderen, door te spelen, te leren, te denken en met anderen van gedachten te wisselen.”

Wat willen wij als bernemien skip, wat is onze visie? Wij zijn op school van mening dat een kind een natuurlijke behoefte heeft om te willen leren, zijn kennis wil uitbreiden, aansluitend bij wat het al weet. Wij willen dat kinderen betrokken en verantwoordelijk zijn, zelfstandig werkend, alleen of in groepen, aan taken, die deels voortkomen uit eigen leervragen en deels aangestuurd worden door de leerkracht. Wij willen het daltononderwijs gestalte geven. Leerlingen worden uitgedaagd om zich te uiten en met respect en open om te gaan met de mogelijkheden en onmogelijkheden van hun medeleerlingen en henzelf. Leerlingen moeten leren omgaan met hun eigen verantwoordelijk-

heid aangaande normen en waarden. De leerling moet de mogelijkheid krijgen tot zelfreflectie op zijn eigen ontwikkeling. Via de leeromgeving van leerlingen wordt flexibel ingespeeld op een variëteit aan soorten intelligenties van leerlingen. Het onderwijs op onze school stelt de ontwikkeling van de leerling centraal. De begeleidingsfunctie van de leerkracht is daarbij cruciaal.

VISIE OP OPVOEDING EN LEREN

Een kind is in staat tot het dragen van verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor zijn omgeving als ouders en leerkrachten het kind de ruimte geven om zich te ontwikkelen tot een vrijdenkende en verantwoordelijke jongvolwassene. Het is de opdracht van een daltonschool om de leerling uit te dagen tot leren én leven. Ruimte voor intellectuele groei in evenwicht met persoonlijke en sociale groei zal leiden tot een mens zonder vrees met een ondernemende democratische grondhouding. Door vrijheid te geven komt er ruimte voor zelfstandig werken en samenwerken.

Ons daltononderwijs stelt zich ten doel het zelf werken en het met elkaar werken van leerlingen zoveel mogelijk te bevorderen door hen daartoe de vrijheid te geven. Dit krijgt vorm in een pedagogisch klimaat van wederzijds vertrouwen, waarbij leerlingen en leerkrachten verantwoordelijkheid nemen of geven en verantwoording afleggen of vragen voor eigen werk en handelen.

Deze visie zal leiden tot leerlingen die later als volwassenen ondernemend en zelfverantwoordelijk kunnen leven, werken en samenleven.

De kernwaarden van het daltononderwijs

Veel daltonscholen hanteren 'de daltondriehoek' van de Nederlandse Dalton Vereniging. Ook wij op de Ichthusschool maken gebruik van deze driehoek. Deze driehoek geeft de pedagogische basis weer voor het werken aan de zes kernwaarden van

het daltononderwijs. De kernwaarden vormen een samenhangend geheel.

De kernwaarden worden duidelijk vormgegeven in de volgende afbeelding:

Er zijn aan alle begrippen twee kanten:

- vertrouwen kun je schenken aan, maar ook krijgen van de ander.
- verantwoordelijkheid kun je op je nemen, maar ook overdragen, geven aan de ander.
- verantwoording over je handelen dien je af te leggen aan de ander, maar men kan dat ook van de ander vragen.

De driehoek die om de basisprincipes van het daltononderwijs is getekend, heeft als basis het woord “**vertrouwen**”. Een leerkracht die handelt volgens de daltonprincipes begeleidt de leerlingen bij het komen tot oplossingen door vrijheid te bieden binnen duidelijke kaders (verantwoordelijkheid en zelfstandigheid), open vragen te stellen, wederzijdse afhankelijkheid, wederzijds vertrouwen en respect (samenwerking, we hebben elkaar nodig en kunnen daadwerkelijk op elkaar rekenen), gaat uit van de mogelijkheden van een kind en probeert daar zo goed mogelijk op in te spelen.

DE KERNWAARDEN TOEGELICHT

Zelfstandigheid

Zelfstandig leren op onze school is ervaringsleren: dit betekent dat leerlingen uitgedaagd worden hun leertaken zelf tot een goed einde te brengen.

Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van de leerlingen. Om later als volwassenen goed te kunnen functioneren moeten de leerlingen leren beoordelen welke beslissingen zij moeten nemen. De keuzevrijheid dwingt de leerlingen tot het nemen van zelfstandige beslissingen die effectief en verantwoord zijn. Onze leerkrachten begeleiden de leerlingen en dagen ze uit bij de uitvoering van hun taak.

De zelfstandigheid bij de leerlingen komt tot uiting bij het af hebben van hun taak op het afgesproken tijdstip. De leerlingen pakken wat ze nodig hebben en ruimen zelf op. De leerlingen bepalen gedeeltelijk zelf of zij medeleerlingen, de leerkracht, naslagwerk of ander materiaal raadplegen.

Waarom: Weet hebben van jouw eigenheid en vertrouwen op jezelf, is de basis voor zelfstandig werken, zelfstandig leven. We geven dit de kinderen mee zodat ze in staat zijn om onafhankelijk hun verantwoordelijkheid te durven en te kunnen nemen om zo een bijdrage te leveren aan de wereld waarin zij lerend leven.

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Vrijheid in ons daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken.

Onze school biedt de leerlingen ruimte voor een verantwoorde keuze bij het verwerken van de leerstof. De leerlingen bepalen zelf de volgorde bij het werken aan de taak en houden zelf werk, materiaal en weektaak bij. De leerlingen mogen ook kiezen met wie ze werken en waar.

De begeleiding van de leerkrachten is erop gericht de leerlingen zich verantwoordelijk te laten voelen voor het eigen leren. Leerlingen krijgen de ruimte om te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen. Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen

wegen te vinden. Door leerlingen meer ruimte te bieden kunnen zij een actieve en nieuwsgierige leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is de taak van de leerkracht om iedere leerling de structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren.

Het daltononderwijs ziet een mens/kind als en persoon die zelf mag en kan kiezen, maar die voor de gevolgen van zijn keuzes zelf de verantwoordelijkheid draagt.

Waarom: vrijheid is essentieel voor de ontplooiing van de persoonlijkheid van een mens. Vrijheid betekent, binnen ons onderwijs, eigen keuzes mogen maken en daar verantwoordelijkheid in krijgen en nemen. Op deze manier is er ruimte voor ieder individu om recht te doen aan eigenheid, eigen interesses, eigen behoeften, eigen doelen. Verantwoordelijkheid geven, krijgen en nemen leidt automatisch tot verbondenheid. Je bent in het leren en leven namelijk niet alleen verantwoordelijk voor jezelf maar ook voor de ander en het groter geheel. Daarom is het maken van gezamenlijke afspraken en het aanbrengen van kaders van belang recht te doen aan autonomie, competenties en de verbondenheid van leerlingen.

Samenwerken

Daltononderwijs biedt de leerlingen iedere dag de mogelijkheid samen te werken. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen organiseren en regelen veel met elkaar en maken onderling afspraken. Samenwer-

ken met anderen heeft daarnaast een functie op het gebied van sociale vorming: leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van de eigen inbreng en die van de medeleerlingen, het aanleren van discussievaardigheden, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van de meeropbrengst uit de samenwerking.

Waarom: Als individu zijn we onderdeel van de samenleving. Dit woord zegt alles; in de wereld leven we samen, zijn we op elkaar aangewezen. Om zelf hierin volledig te kunnen deelnemen is het van

belang dat je als kind leert, om samen te werken en samen te leren. Het is van belang om te ontdekken dat door het verbinden van jouw eigenheid met die van de ander de samenleving versterkt wordt en zo een vruchtbare leef- en leerplek wordt voor ieder die daar onderdeel van is.

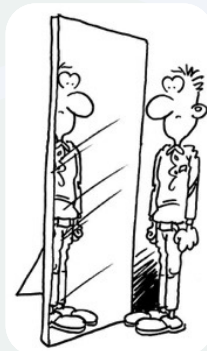
Effectiviteit

Om ervoor te zorgen dat een leerproces resultaat oplevert, helpt het als je vooraf weet wat je gaat leren, wanneer het klaar moet zijn en wat je nodig hebt. Het belangrijkste onderdeel om dit te bereiken is de taak. Een taak op maat houdt de leerling doelmatig en functioneel bezig met zijn ontwikkeling. Leerkrachten moeten de omgeving goed inrichten, gebruik maken van doelgerichte instructie en een gedifferentieerd leerstof aanbod bieden. Daarbij kijkt de leerkracht telkens kritisch of de gebruikte methodieken wel geschikt zijn. Door te blijven experimenteren op basis van verworven kennis en inzichten zal het onderwijs doelmatig met haar tijd meegaan. De mate van effectiviteit van ons onderwijs is van belang voor kinderen, daarom willen wij de schooldag van kinderen op een zo effectief mogelijke manier vullen met inachtneming van onze (dalton)kijk op kinderen. Op deze wijze is het leerrendement voor leerlingen het grootst.

Waarom: Een krachtige leef- en leeromgeving waar de doelen voor iedereen helder zijn, biedt de mogelijkheid om optimaal (eigen) bronnen aan te boren, te benutten en te ontwikkelen.

Reflectie

Door leerlingen na te laten denken over wat ze gaan doen, wat ze aan het doen zijn of wat ze hebben gedaan, leren leerlingen over hun eigen gedrag en dat van anderen. De leerlingen leren zichzelf en anderen begrijpen en daardoor leren ze meer over hun eigen kunnen en over hoe je met anderen om kunt gaan. Binnen het onderwijs op de Ichthusschool neemt het reflecteren met leerlingen een belangrijke plek in. We proberen door het stellen van de juiste vragen

de leerlingen inzicht te geven in de kwaliteit van hun leren. Op basis van reflecties kan een leerling nieuwe leeractiviteiten en doelen plannen. Door het voeren van coachgesprekken maken we de leerlingen meer eigenaar van hun eigen ontwikkeling.

Niet alleen de leerlingen zijn druk bezig met reflectie. Iedere leerkracht reflecteert op zijn praktijk en handelen in de klas. Alle leerkrachten samen reflecteren constant over het onderwijs op school. Hierdoor wordt de beste weg gevonden om de gestelde doelen te bereiken.

Waarom: alleen wanneer je lef en moed hebt om oprecht in de spiegel te kijken bied je jezelf de kans om te ontwikkelen. Dit vraagt om gevoel van veiligheid en vertrouwen op jezelf en op de omgeving. Het is van belang dat je weet hebt van je talenten zodat je van daaruit verder kan ontwikkelen in dat wat aandacht en groei vraagt. Zo ontstaat autonomie en is er ruimte om eigenaar van je eigen leef- en leerproces te worden.

Borging

Deze pijler gaat in op het vastleggen en uitvoeren van de eerste 5 pijlers. Deze taak ligt bij de daltoncoördinator samen met de directie en heeft meestal geen directe link met het onderwijs aan kinderen. Wij vinden het met elkaar van groot belang alle afspraken goed te borgen zodat ieder kind onderwijs kan volgen door middel van een ononderbroken lijn door de groepen 1 tot en met 8. Wij vinden dat verantwoordelijkheden voor dalton liggen in het team van leerkrachten. Wij borgen onze kernwaarden door middel van planmatige zelfevaluatie, reflectie en visitatie. Onze school is een lerende organisatie die zich permanent schoolt, experimenteert en reflecteert op datgene waar we mee bezig zijn.

Waarom: een belangrijke basis voor het werken vanuit de daltonvisie is dat iedereen verantwoordelijkheid neemt en geeft. Om vanuit deze eigen verantwoordelijkheid te komen tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid is het maken van afspraken en deze te borgen, voorwaarde. Borgen is hierbij vooral gericht op door-leren.

Onze parels

Naast de verschillende kernwaarden willen we in dit daltonboek ook de parels van de afgelopen jaren en nu benoemen. Parels waarin alle kernwaarden van dalton integraal vertegenwoordigd zijn.

Pedagogisch klimaat

Het veilige pedagogische klimaat waarbinnen onze leerlingen op hun eigen niveau en tempo zichzelf kunnen ontwikkelen en de ruimte hebben om te leren op hun eigen tempo. Waarbij we talenten proberen te benutten en valkuilen zien als uitdagingen en niet als problemen.

Thematisch werken

In elke bouw wordt gewerkt aan een thema. Per schooljaar doen we ook een aantal schoolbrede thema's waarin zelfs de peuters mee kunnen draaien. De school ademt de thema's zowel in lesaanbod als in aankleding. Hierbij maken we gebruik van de ouderraad bijvoorbeeld die ons helpt om de verschillende thema's aan te kleden.

Begrijpend lezen in de midden- en bovenbouw

In de midden- en bovenbouw zijn we afgestapt van een begrijpend lezen methode. De leerkrachten kiezen teksten die passen binnen het thema. Hiervoor zijn verschillende plekken waar rijke teksten gevonden kunnen worden. De leerkracht bereidt de lessen voor aan de hand van een 13 stappen-model. Op deze wijze wordt er gestreefd naar betrokkenheid van elke leerling bij de lessen begrijpend lezen.

De driehoeksgesprekken

Twee keer per jaar worden er driehoeks-gesprekken gehouden op school. Dit zijn gesprekken met ouder, leerkracht en kind. Wij vinden het belangrijk dat waar "over" de kinderen gesproken wordt ze hierbij zelf aanwezig zijn. Ook krijgen ze bij deze gesprekken de mogelijkheid iets te laten zien waar ze trots op zijn aan hun ouders. Hier kan het rapportfolio een middel zijn, maar we merken dat dit nog niet voldoende leeft onder de ouders.

Keuzewerk

In elke groep is keuzewerk aanwezig wat past bij het thema, en is bedacht door de leerkracht samen met de leerlingen.

Leerlingenraad

De leerlingenraad heeft een meer prominente rol gekregen in de school. Zo mogen zij meebeslissen over zaken die spelen in de school of dingen die nodig zijn om de school beter/mooier te maken. Door de leerlingen taken te geven binnen de leerlingenraad leren ze de sterke eigenschappen van elkaar herkennen en erkennen. Door te kiezen en te stemmen worden ook de democratisch burgerschap skills getraind.

HOE HOUDEN WE ONS ZELF AAN DE DOORGAANDE LIJN?

Scholing: We streven ernaar dat iedereen die op Bernemiskip de Ichthus werkt een Daltoncertificaat heeft. In de praktijk wil dit zeggen dat op onze school niet alleen leerkrachten maar ook het ondersteunend personeel een opleiding/scholing volgt om een Dalton certificaat te behalen. Daarnaast volgt de directeur in het schooljaar 2025/2026 een speciale opleiding voor Dalton schoolleiders.

WAT IS DE ROL VAN OUDERBETROKKENHEID HIERIN?

Binnen het daltononderwijs is leven, leren en werken vanuit ieders eigenheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een goede interactie en verbinding tussen school en ouders leidt tot het zien en horen van kinderen vanuit verschillende perspectieven. Dit leidt tot het op de zo passend mogelijke manier het kind stimuleren en ondersteunen bij zijn of haar ontwikkeling. Op de Ichthusschool zijn we ervan bewust dat onze

ouderbetrokkenheid nog verder ontwikkeld kan worden. Op dit moment geven we op de volgende manier onze ouderbetrokkenheid vorm.

- Geregeld is er een inloopochtend tussen 8.15 en 8.45 uur. Ouders krijgen dan de mogelijkheid om samen met hun kind een gesprek aan te gaan over daar waar het kind mee bezig is.
- Organisatie informatieavonden. (een kort verslag over de laatste ouderavond vindt u hieronder)
- Weet hebben van talenten van ouders, deze inzetten en benutten. Zo zijn er verschillende commissies waar ouders zich voor aan kunnen melden en hebben we jaarlijks 1 en soms 2 rondes ateliers waarin een ouder zijn of haar talenten kan delen in 4 workshops met de leerlingen. Om zo toe te werken naar een eindproduct. Dit kan heel breed getrokken worden. Afgelopen jaren hebben we creatieve workshops gehad maar is er ook een visworkshop geweest, is er gekookt, maar ook een vreemde taal geleerd.
- Ouders zijn aanwezig bij de afsluiting van een project.
- Koffiedrinken op de laatste schooldag.

oudervond 3 maart 2025

Maandag 3 maart stond er een ouderavond gepland. Deze ouderavond stond in het teken van Daltononderwijs. Het Daltononderwijs kent vijf kernwaarden: samenwerking, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, effectiviteit en reflectie. De aanwezige ouders konden deze avond beleven en ervaren hoe deze vijf kernwaarden vorm krijgen op de Ichthusschool.

Na een inloop met koffie, thee, wat lekkers en een inloopactiviteit startte de inleiding van de avond met achtergrondinformatie over het Daltononderwijs. Daarna gingen de ouders aan de slag. Ze konden in circuitvorm bij vier verschillende lokalen langs, in elk lokaal gaven de leerkrachten informatie over één van de kernwaarden. Maar er werd bovenal door de ouders ervaren hoe het is om les te krijgen op een Daltonschool. Zo waren de ouders zelf verantwoordelijk voor hun eigen spullen en moesten ze zelf de tijd bewaken bij ieder onderdeel. Bij de kernwaarde samenwerking werd er een circuit gespeeld met samenwerkingsspellen en oefeningen uit de Kanjertraining (methode sociaal-emotionele ontwikkeling). Bij de kernwaarde verantwoordelijkheid werden de buiten-de-klas-kaarten besproken en mochten de ouders zelf nadenken over verantwoordelijkheid. Er stond een inloopopdracht klaar bij de kernwaarde zelfstandigheid en de ouders leerden hier hoe er met een weektaak wordt gewerkt. Er werden persoonlijke doelen gemaakt bij de kernwaarde effectiviteit. De kernwaarde reflectie kwam in ieder lokaal terug. Daarnaast hingen er verspreid door de school QR-codes, die de ouders konden scannen. In die filmpjes vertelden leerlingen over hoe de diverse kernwaarden te zien zijn op de Ichthusschool.

De avond werd afgesloten met een reflectie op de avond middels Mentimeter. Er kwamen woorden terug als: interactief, informatief, enthousiast, verhelderend, interessant en leerzaam.

Het was fijn om te zien dat de ouders deze avond zo betrokken waren en dat er een aantal nieuwe gezinnen aanwezig waren om kennis te maken met onze school. Het team van de Ichthusschool kijkt terug op een geslaagde avond.

invulling activiteiten

- Aan vier van de vijf pijlers van Dalton zijn één of meerdere opdrachten verbonden, te weten: effectiviteit, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerking. Aan de pijler 'reflectie' wordt aan het eind van elke ronde én bij de afsluiting van de avond aandacht besteed.
- In elke ruimte wordt aandacht besteed aan één van de pijlers.
- De eerste pijler/taak (elke pijler/taak is gekoppeld aan een kleur) mag zelf worden gekozen na de introductie van Nadine. Daarna staat de volgorde van de "taken" vast. Deze volgorde van taken/kleuren krijgen de aanwezigen op een briefje. Dit werkt Karin uit, samen met Anke.

actiepunten

Filmpjes maken en monteren	Nadine en Ylse
QR-codes aanmaken en filmpjes hieraan koppelen	Nadine
Pijlers maken (kleuren en symbolen) voor op lokalen	Anke
Algemene voorbereidingen: takenkaarten met kleuren maken, insteekhoesjes vullen (naamkaartje, stift, blaadje voor persoonlijk doel, format persoonlijk doel uit rap-portfolio, buiten de klaskaart, potlood, gum, ...)	Karin en Anke
Invulling + voorbereiding verschillende activiteiten	Leerkracht en ondersteuner die bij deze activiteit aanwezig zijn.

Effectiviteit (oranje)

Karin en Ylse zijn hierbij aanwezig.

Opdrachten/taken:

- 3) Persoonlijk doel bedenken.
- 3) Filmpje bekijken waarin 1 of 2 leerlingen per bouw kort iets vertellen over hoe zij werken aan hun persoonlijk doel.
- 3) Filmpje bekijken over de werking van het takenbord.

Verantwoordelijkheid (groen)

Maaïke en Linda zijn hierbij aanwezig.

Opdrachten/taken:

- 2) Kanjertraining (1 of 2 vertrouwens oefeningen).
- 2) Uitleg over de buiten de klaskaart (filmpje over hoe het gebruik van de kaart eruit ziet in de school).

- De opdrachten, gekoppeld aan een pijler, staan in elke ruimte klaar op het digibord.
- Ook staat er op het digibord bij de opdrachten: binnen=beginnen.
- De filmpjes (met uitleg van een bepaald onderdeel) kunnen d.m.v. een QR-code worden bekeken op de telefoon.
- In elke ruimte is een leerkracht en een ondersteuner aanwezig voor vragen en evt. bijsturing.
- De eerste activiteit/ronde begint om 19.40u. (?) Daarna moeten de groepen zelf in de gaten houden (timer op bord?) wanneer er gewisseld moet worden.
- Elke ronde duurt 12 minuten met steeds 3 minuten wisseltijd.

Zelfstandigheid (paars)

Ineke en Mariska zijn hierbij aanwezig.

Opdrachten/taken:

- 4) Er ligt een inloopopdracht klaar (woordsoorten, rekenwerkblad, o.i.d.)
- 4) Hoe plan ik mijn weektaak in? Hiermee oefenen. Ineke en Mariska vullen zelf in hoe zij dit de aanwezigen willen laten doen.
- 4) Per bouw een voorbeeld van het keuzewerk laten zien.
- 4) Stoplicht gebruiken. Ineke en Mariska vullen zelf in hoe ze dit willen oefenen met de aanwezigen.

Samenwerking (blauw)

Margriet en Janke Trientsje zijn hierbij aanwezig.

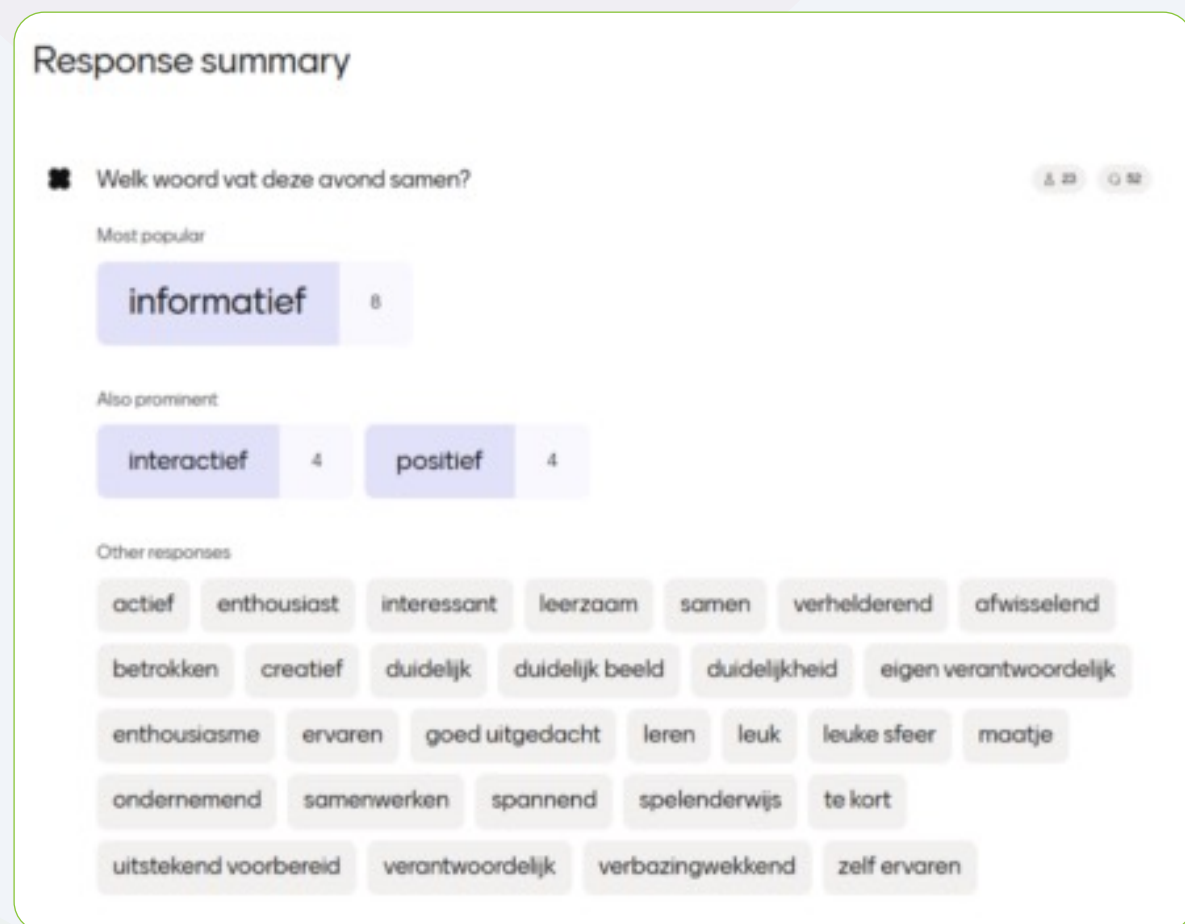
Opdrachten/taken:

- 4) Circuit 'Met sprongen vooruit'.
- 4) Theaterlezen/leescircuit.
- 4) Uitleg van een circuit door de leerkracht.
- 4) Handelingswijzer (per activiteit ligt er een handelingswijzer met een stukje uitleg over hoe 'Met sprongen vooruit' en theaterlezen of het leescircuit werken).

Reflectie

- Aan het eind van elke ronde/pijler wordt met de aanwezigen kort gereflecteerd
- op het eigen handelen tijdens de opdrachten.
- Tijdens de plenaire afsluiting (geleid door Nadine) wordt de vraag gesteld:
Wat neemt u mee van de avond? Hiervoor maken we gebruik van de woordenwolk. We kijken hierbij ook terug op de inloopactiviteit (Waar denk je aan bij Dalton?).

RESULTATEN VAN DE TERUGBLIK/EVALUATIE AAN HET EINDE VAN DE AVOND VIA MENTIMETER

De QR codes met filmpjes zijn via de directeur op te vragen. I.v.m. AVG kunnen we deze niet in ons Daltonboek opnemen.

Dalton in de praktijk

In dit deel van ons daltonboek komen de pijlers aan bod, met de activiteiten/onderdelen die wij bij de pijler vinden passen. We zijn ons ervan bewust dat een activiteit/onderdeel op meerdere kernwaarden van toepassing kan zijn.

UITGESTELDE AANDACHT

We leren de kinderen om te gaan met uitgestelde aandacht. Dit betekent dat de leerlingen wel aandacht krijgen, alleen niet altijd op het moment dat zij dat willen, omdat de leerkracht bezig is met een instructie of observatie. Met behulp van het stoplicht wordt aangegeven wanneer de leerkracht wel/niet beschikbaar is.

We gebruiken de volgende symbolen:

- Groep 2 t/m 8: in deze groepen hanteren we het stoplicht of timetimer/ stoplicht op het digibord. De leerkracht geeft aan of het stoplicht op rood, oranje of groen staat. Staat het stoplicht op groen dan heeft de leerkracht tijd om hulpvragen te beantwoorden. Staat het stoplicht op rood of oranje dan lossen de leerlingen dit zelf op. (handelingswijzer, maatje, groepje). Wanneer de leerlingen niet tot een oplossing kunnen komen kiezen ze iets van de weektaak waar ze zelfstandig aan kunnen werken. Ze zetten dan hun naamkaartje op zodat de leerkracht tijdens de hulpronde weet dat er een vraag is. In groep 1 wordt dit spelenderwijs ook toegepast of gebruikt de docent een knuffel. Staat de knuffel op een afgesproken plek dan mag de leerkracht even niet gestoord worden.
- Leerlingen mogen ook aan elkaar hulp vragen (als het stoplicht op oranje of groen staat). In de midden- en bovenbouw gebruiken ze daar hun naamkaartje voor. Als het naamkaartje op niet storen ligt dan betekent dat: "Nu even niet. Ik wil graag even alleen werken". Als de naam van de leerling naar boven ligt betekent dat: "Je mag me nu best even wat vragen".

HULPVRAAG

Alle kinderen van groep 3 t/m 8 hebben een naamkaartje. Dit naamkaartje kan gebruikt worden als je een hulpvraag hebt. Het kaartje wordt dan opgezet, de leerkracht ziet dat de leerling een vraag heeft, bij de eerstvolgende hulpronde kan de leerkracht de leerling helpen. Op de achterkant van het naamkaartje hebben alle kinderen "niet storen" geschreven, is deze kant zichtbaar naar de andere kinderen in het tafelgroepje gericht dan betekent dit dat niemand uit dit groepje de leerling mag storen. Voordat een leerling de leerkracht om hulp vraagt moet de leerling eerst hulp vragen aan zijn maatje of tafelgroepje, handelingswijzers kunnen geraadpleegd worden.

DAGKLEUREN

Dagkleuren

Iedere dag van de week wordt in de groepen 1 t/m 3 aangegeven met een vaste kleur. Deze kleuren structureren de week voor de leerlingen. Dit helpt hen om een planning te kunnen maken. De kleuren hangen in iedere groep aan de muur, zodat het kind steeds kan zien "waar we zijn in de week". Daarnaast worden de dagkleuren gebruikt bij de dagelijkse administratie.

De dag van de week wordt aangegeven door middel van een knijper aan het betreffende dagkaartje. In de ochtendkring wordt dit besproken. De kinderen plannen vooraf in met een magneetje op welke

dag ze wat gaan doen. Ze kunnen 's morgens zelf zien waar ze aan kunnen werken. Nadat de taak klaar is wordt het magneetje in de kleur van de dag van het bord gehaald.

Groep 3

Op de weektaak geven de kinderen met de dagkleur aan dat ze een bepaalde opdracht af hebben gekregen. In groep 3 gaan we geleidelijk over van planbord naar een dagtaak, weektaak op papier en vervolgens maken we de stap naar de weektaak in onze digitale omgeving van Klasseplan.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid nemen voor de planning van het eigen werk
- Zelfstandig registreren van het werk dat af is door het kind zelf
- Samenwerking: met behulp van de dagkleuren kunnen kinderen elkaar helpen met plannen en afspraken maken voor samenwerkopdrachten
- Effectiviteit: op grond van de kleuren maken de kinderen hun planning overzichtelijk

WEEKTAAK/PLANBORD

Een taakbrief is een overzicht voor kinderen wat ze in de week die voor hen ligt kunnen gaan doen op verschillende vakgebieden. We hebben schoolbreed een mooie opbouw van planbord in de onderbouw naar uiteindelijk Klasseplan op de iPad eind groep 3.

Onderbouw

In groep 1 hangt een lijn met dagritmekaarten. Op deze kaarten staan afbeeldingen. Hierop kunnen de kinderen aflezen hoe de dag er uit ziet. Ook schept dit duidelijkheid voor de kinderen over wat er van hen wordt verwacht. Doordat het plaatjes zijn kunnen ze het zelf bekijken en begrijpen. Op het planbord plannen de kinderen hun taak van die week.

In groep 2/3 is het dagritme zichtbaar op het bord. In de groep werken de kinderen eerst met een planbord. Op maandag plannen de kinderen de taken voor de hele week in op het planbord met magneetjes met de dagkleuren. Is een taak klaar

dan wordt het magneetje weggehaald. Het magneetje wordt vervangen door een smiley, deze geeft aan in hoeverre de taak goed ging. De in te plannen taken worden in groep 2 gedurende het schooljaar uitgebreid.

In groep 3 staan de taken eerst op het bord geschreven, de kinderen mogen zelf weten in welke volgorde de zelfstandige taken uit worden gevoerd. Tot de herfstvakantie plannen de kinderen zelf nog keuzewerk in met een magneetje op het planbord. Na de herfstvakantie werken de kinderen in groep 3 met een weektaak op papier. Op de achterkant van deze weektaak staan de zelf in te plannen taken. Rond de voorjaarsvakantie krijgen de kinderen een weektaak in klasseplan op hun iPad.

WEEKTAAK GROEP 3 ROND DE HERFSTVAKANTIE

Weektaak groep 3		Datum: 14 oktober tot 18 oktober				
		Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
werkboek		lessen blad 22 en 23	lessen blad 24 en 25	lessen blad 26 en 27	lessen blad 28 en 29	Burenbingo tot 30
werkboek		taken tot blad 19	taken blad 20 en 21	taken blad 22 en 23	taken tot blad 23	taken tot blad 23
werkboek		blad 21, 22 en 23	blad 24 en 25	boekje uitmaken	blad 1, 2 en 3	blad 4 en 5
veilig en vlot		blad 26 en 27	blad 28 en 29	blad 30	blad 2 en 3	blad 4 en 5
veilig gespeld		blad 25 en 26	Blad 27 en 28	blad 29 en 30	blad 1 en 2	blad 3 en 4
schrijven		Volgende blad	Volgende blad	Volgende blad	Volgende blad	Cijfer 4 in cijferschrift

Hoe ging het werken deze week: Niet zo goed, goed of heel goed. Doel van deze week: we ruimen allemaal onze spullen op als we klaar zijn met werken.

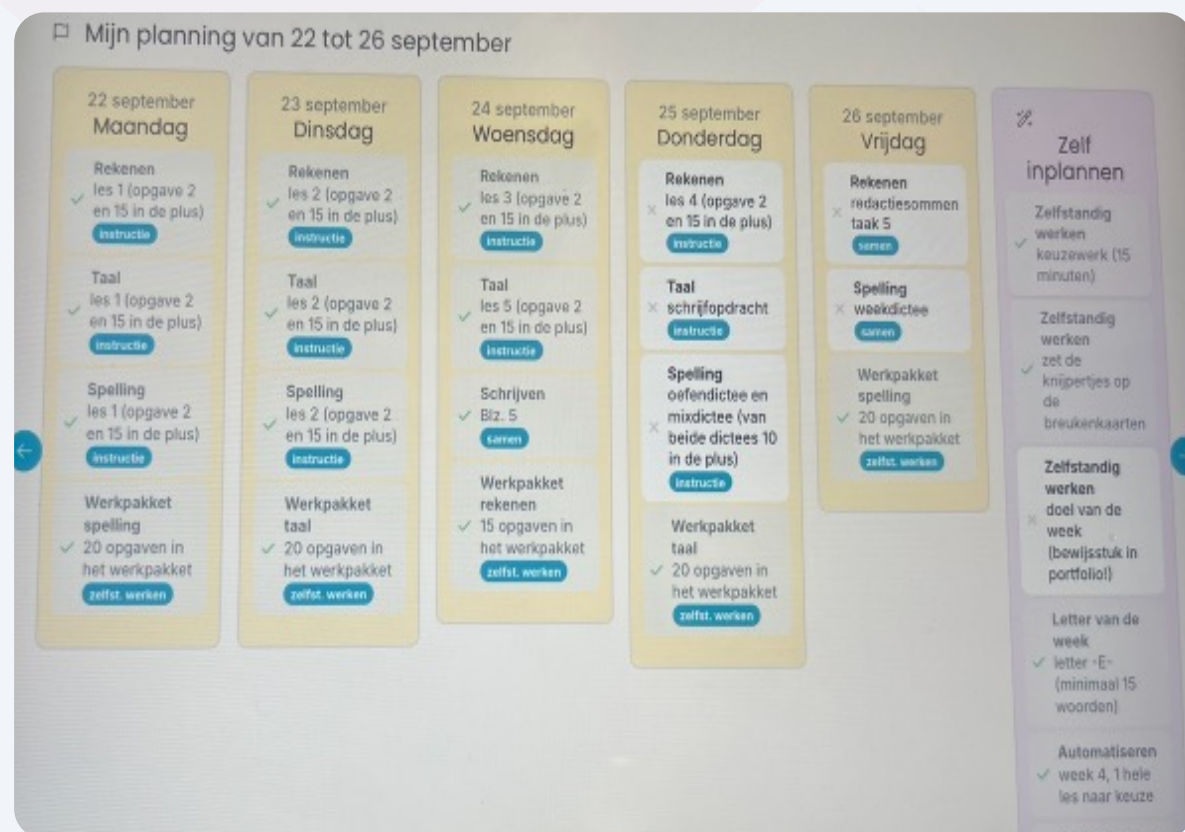
Weektaak groep 3		Datum: 14 oktober tot 18 oktober				
Ik doe 10 minuten WIG op de Ipad		Ik ga 10 minuten lezen op een plekje die ik zelf kies.		Ik bedenik 10 woorden met het klikklak boekje		Ik kies een rekenspelletje uit de rekenkast.
Ik doe 10 minuten WIG op de Ipad		Ik ga 10 minuten lezen in de leeshoek.		Ik kies een taalspelletje uit de taalkast		Ik maak een nieuwe voorkant voor Pluk van de Petteflet

DE WEEKTAAK VOOR GROEP 4 T/M 8

Op de weektaak gemaakt in Klasseplan staat een bepaalde hoeveelheid leerstof die in een week gemaakt dient te worden. De weektaak is een belangrijk middel om de uitgangspunten (verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, reflectie en effectiviteit) vorm te geven. De kinderen werken bij ons op school halverwege groep 3 met een weektaak. Aan het begin van de week wordt de leerstof met de kinderen besproken. Iedere maandagochtend krijgen de kinderen eerst tijd om de taken die zelfstandig uitgevoerd kunnen worden te plannen. Zij leren om hun werk

over de dag te verdelen. Zij bepalen zelf volgorde, tempo en de manier waarop en of zij wel of niet hulp willen vragen. Het kan zijn dat aan het einde van de week het werk niet af is, de leerkracht gaat dan het gesprek aan met de leerling. Het gaat er vooral om dat het lesdoel behaald wordt. Op het bord wordt door de leerkracht aangegeven wie en wanneer in aanmerking komt voor extra instructie, de leerlingen kunnen hier rekening mee houden bij het plannen. De kinderen kunnen zich ook zelf inschrijven voor instructie wanneer ze dat nodig vinden. De leerkracht kan per leerling bekijken op welke dag de leerling de zelf te plannen taken ingepland heeft.

Zo ziet de weektaak er voor de leerling uit op de Ipad:

Op bovenstaande overzicht zien we de weekplanning van een leerling. De leerling ziet in een oogopslag de hele week. Wanneer een taak af is kan deze aangevinkt worden. Er is ook een kopje zelf plannen hier staan de activiteiten die de leerling zelf over de dagen kan verdelen. Als de leerling op de dag klinkt wordt er zichtbaar welke activiteiten van die dag met een maatje uitgevoerd moeten worden, waar instructie voor nodig is en wat zelfstandig uitgevoerd kan worden.

Groep 4 t/m 8

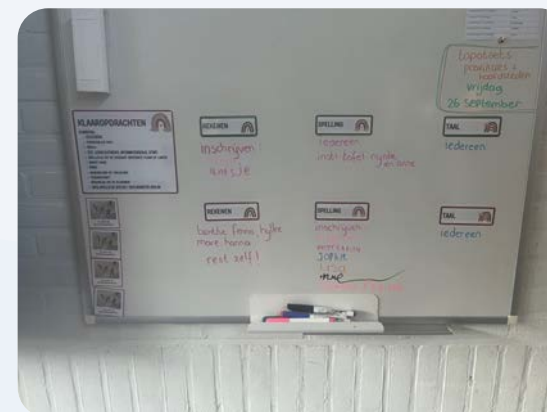
In elke groep wordt op het digiboard het dagrooster zichtbaar gemaakt. Op het whiteboard staat dagelijks voor taal, spelling en rekenen aangegeven of er instructie is of dat er de mogelijkheid is dat de kinderen zich hiervoor in kunnen schrijven. Dit biedt de kinderen steun bij het plannen en het uitvoeren van hun eigen werk en taken.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid: de leerlingen zijn verantwoordelijk voor de keuzes die zij maken en de uitvoering daarvan. Hierbij kan specifiek worden gedacht aan het plannen en het dan wel niet volgen van een instructies.
- Zelfstandigheid: de leerlingen maken zelfstandig keuzes en kunnen die ook zelfstandig

administreren.

- Samenwerking: de leerlingen plannen in overleg met hun maatje de maatjesopdrachten.
- Effectiviteit: de kinderen leren door een goede planning goed om te gaan met hun tijd.
- Reflectie: door het nadenken over hun eigen rol in het werken binnen de weektaak, leren de leerlingen eigen aanpassingen te maken.

HUISHOUDELIJK TAKENBORD

In iedere groep hangt een huishoudelijk takenbord. Op het huishoudelijk takenbord staat aangegeven welke taken door de kinderen worden uitgevoerd. De leerlingen bedenken in elke groep zelf, aan het begin van het schooljaar, welke taken op het huishoudelijk takenbord komen te staan (uitdelen boeken, kasten onderhouden, prullenbakken buiten zetten, vloer vegen, oppas kleuters etc.) in de bovenbouw regelen de kinderen het verdelen van

de taken helemaal zelfs m.b.v. ijscostokjes. We zijn op deze manier met elkaar verantwoordelijk voor het lokaal, de omgeving. De taken worden in groepjes uitgevoerd. Daardoor zal er sprake zijn van werkoverleg. Verantwoordelijkheid leren dragen door leerlingen betekent ook dat zij zorg leren dragen voor hun omgeving: het lokaal, de school als geheel en het terrein om de school heen.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen omgeving
- Zelfstandigheid bevorderen doordat de kinderen zelfstandig hun taak moeten uitvoeren
- Samenwerken met verschillende kinderen, in overleg gaan hoe de taak uit te voeren.

WERKPLEKKEN

De leerlingen hebben een zekere vrijheid in het kiezen van een werkplek in de aanliggende gemeenschappelijke ruimte. Doordat er met een taak wordt gewerkt, zijn de leerlingen tijdens de werktijd bezig met verschillende opdrachten. De leerlingen kunnen naast zelfstandig aan hun taak werken ook samenwerken, extra uitleg van de leerkracht krijgen, of een creatieve opdracht in het kader van keuzewerk maken. In een daltonschool zal een kind moeten wennen aan een zekere "werkruis".

SAMENWERKRUIMTE

In de school hebben we een grote samenwerkruimte. Kinderen kunnen in deze ruimte samen aan een opdracht werken. Als kinderen hier gaan werken nemen ze hun "buiten de klas" kaart mee. Per groep kunnen er vier kinderen in de samenwerkruimte werken. Als ze dit gaan doen leggen ze op hun tafel een kaartje waarop staat: "Ik ben in de samenwerkruimte".

Regels samenwerkruimte:

- Er mag op een zachte toon overlegd worden met elkaar. Er moet wel gewerkt worden. het is geen gezelligheidsruimte.
- Eenmaal in de samenwerkruimte blijf je daar. Als je iets vergeten bent ga je terug naar de klas, maar je komt niet meer terug. We willen geen heen en weer geloop. De kinderen moeten nadenken over wat ze meenemen voor ze naar de samenwerkruimte gaan.
- Iedere leerkracht let op of de regels in de samenwerkruimte worden nageleefd. Is dit niet het geval en wordt er niet serieus gewerkt, dan is het kind zijn "buiten de klas" kaart kwijt en kan het een week niet buiten de klas werken.

Leeshoek

In de leeshoek hebben we een hele variatie aan boeken verzameld. Op de stilleesmomenten mogen er steeds twee leerlingen per groep lezen in de leeshoek.

Rekenhoek

In de rekenhoek kunnen kinderen met concrete materialen en spellen aan de slag om hun doelen te halen. Hier mogen ze werken met hun buiten de klas kaart.

Beweegmat

In de samenwerkruimte ligt op het podium een beweegmat, deze kan gebruikt worden voor de onderbouw en groep 4/5. De kinderen tot groep 5 mogen hier gebruik van maken. In groep 4/5 plannen de kinderen zelf in wanneer ze hier aan de slag gaan.

Voorbereiding bij de onderbouw

In de onderbouw is het werken in steeds verschillende hoeken/ruimtes vanzelfsprekend. Bij het looprondje komt de leerkracht langs bij de leerlingen en zo worden de kleuters min of meer voorbereid op het latere zelfstandig werken in ruimtes waar de leerkracht niet steeds aanwezig is.

Werken in de bovenbouw

In de bovenbouw stappen we af van de vaste plekken. Doordat er twee lokalen beschikbaar zijn is er een verdeling gemaakt tussen het werklokaal en het instructielokaal. Leerlingen zijn zelf verantwoordelijk om op de juiste tijd in het juiste lokaal te zijn. Voor instructies worden zij verwacht in het instructielokaal. Hier geeft de leerkracht instructie, vervolgens kan de verwerking gemaakt worden in het werklokaal, hier kan ook aan de weektaak gewerkt worden. In het werklokaal is altijd een leraarondersteuner aanwezig om de leerlingen te helpen bij vragen of als ze vastlopen. Aan het begin van de dag wordt de dagplanning besproken. Gedurende de dag kan deze ook steeds op het bord terug gezien worden. Op deze planning staan de exacte instructietijden en werktijden. Door de wisseling van lokalen hebben de leerlingen flexplekken en leren ze ook naast iemand zitten waar ze zelf niet snel naast zouden gaan zitten. De leerkracht heeft wel de taak om, leerlingen die hier

moeite mee hebben, zelf een passende plaats toe te wijzen.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid: de keuze om zijn werk te maken en dus om een gunstige werkplek te kiezen, ligt in principe bij de leerling
- Zelfstandigheid: de leerling kiest zelf de werkplek uit waar hij zijn opdracht het best uit kan voeren.

INSTRUCTIE EN DE INSTRUCTIETAFEL

Op de weektaak staat aangeven bij welke activiteit/les instructie van de leerkracht hoort. Sommige leerlingen kiezen om aan het werk te gaan zonder dat ze de bijhorende instructie volgen. Wanneer er een nieuw onderdeel aangeleerd moet worden, zien de leerlingen dit duidelijk op de weektaak er is dan geen keuze om zonder instructie aan de slag te gaan. Daarbij hebben de leerkrachten de cruciale leermomenten in beeld. De leerkracht weet daarnaast ook welke kinderen zonder instructie te volgen aan het werk kunnen.

- Samenwerking: een goede samenwerking is nodig om de met elkaar gemaakte afspraken na te komen.
- Effectiviteit: de kinderen overdenken van te voren welke materialen ze nodig hebben voor hun taak buiten de klas.
- Reflectie: door te reflecteren eert een kind wat voor hem of haar een werkplek is waar hij/zij optimaal kan werken.

- Samenwerking: de kinderen die geen instructie nodig hebben, helpen elkaar om tot oplossingen te komen.
- Effectiviteit: door effectief instructie te geven gaat er voor de kinderen geen leertijd verloren.
- Reflectie: de kinderen leren te kijken naar hun eigen ontwikkeling om zo te beslissen of ze wel of niet me doen aan de instructie.

MAATJESWERK

Vanaf groep 1 doen de leerlingen aan maatjesle- ren. De leerlingen maken wekelijks een of meer opdrachten samen met een maatje dat door de leerkracht aangewezen is. De leerkracht stelt de koppels samen, die op het bord staan aangegeven. Op de weektaak geeft de leerkracht aan welke opdrachten in tweetallen gemaakt moeten worden. Dit kan van alles zijn: topografie, dictee, tafels oefenen, begrijpend lezen, splitsoefeningen, werel- doriëntatie, voorlezen bij een schrijfo opdracht, creatieve opdrachten, gezelschapsspelletjes, werken in hoeken bij de kleuters, werken met het woordenboek, woordvelden maken, enz.

We hanteren de volgende regels:

- Je bent zelf verantwoordelijk voor je spullen.
- Werk fluisterend samen.
- Je mag tijdelijk van plaats wisselen.
- Je mag andere opdrachten met een vrij maatje maken.
- Laat elkaar uitpraten.
- Verdeel de taken eerlijk.
- Geef en neem verantwoordelijkheid.

SAMENWERKEN

Er is een verschil tussen samenwerken en samen werken. Onder samenwerken verstaan we samen aan een opdracht werken, waarbij van iedere leer- ling eenzelfde mate van betrokkenheid, verant- woordelijkheid en inzet wordt verwacht, aangezien de samenwerking tot één resultaat moet leiden.

Onder samen werken verstaan we dat leerlingen weliswaar individueel aan een opdracht werken, maar dat ze wel rekening met elkaar houden en elkaar helpen. Rekening houden met elkaar betekent dat je je verantwoordelijk voelt voor je medeleerlingen en voor de sfeer in de groep en de school als geheel. Leerlingen moeten het normaal vinden dat je elkaar helpt.

Samenwerken leren: Bij samenwerken leren is de samenwerking mede het doel van de opdracht. De koppels/groepjes worden afwisselend door de leerkracht samengesteld en door de leerlingen zelf gekozen.

Coöperatief leren: Hierbij gaat het meestal om groepswork. De groep krijgt een thema aangereikt. De onderwerpen of opdrachten behorend bij het thema worden verdeeld/gekozen en uitgewerkt door de leerlingen in groepjes. Na een vastgestelde periode wordt er aan elkaar gepresenteerd.

Maatjes: kinderen werken met een maatje. Op deze manier leren kinderen met iedereen samen te werken. Dit doet elke keer weer een beroep op sociale- en samenwerkvaardigheden. In alle groe- pen wordt er met maatjes gewerkt. De leerkracht stelt tweetallen willekeurig samen. In de klas is zichtbaar wie maatjes zijn. Hoe vaak er van maatje gewisseld wordt bepaald de leerkracht zelf.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid: verantwoordelijkheid nemen voor de fysieke en sociale omgeving. De verantwoordelijkheid nemen om hulp te zoeken en te verlenen.
- Zelfstandigheid: zelfstandig hulp zoeken en hulp verlenen.
- Samenwerking: spreekt voor zich
- Effectiviteit: doordat de kinderen eerst een

beroep doen op medeleerlingen, kan de leer- kracht de tijd gebruiken voor het geven van extra instructie.

- Reflectie: het maatjeswerk stimuleert tot het steeds reflecteren en bijstellen van eigen gedrag en het gedrag van een ander, totdat de goede oplossing is gevonden.

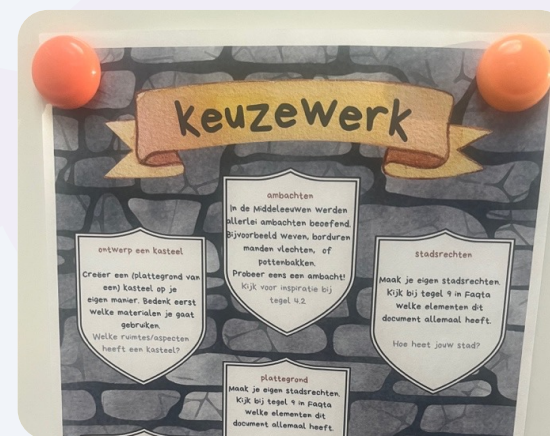
EVALUATIE EN REFLECTIE

Deze twee begrippen zijn nauw met elkaar verbonden. Evaluatie is beoordelen, reflectie is nadenken en dan ook over de eigen rol. In alle groepen wordt het werk in ieder geval aan het einde van de dag kort geëvalueerd. Wat ging goed, wat ging minder goed, waar had dat mee te maken, van vonden de leerlingen makkelijk of juist moeilijk. Dit gebeurt op verschillende manieren: individueel of met de hele groep.

Er is sprake van zowel product- als proceseva- luatie. Productevaluatie gaat vooral over het product: het resultaat en de verzorging ervan. Bij procesevaluatie wordt gekeken naar de totstand- koming van het product. Het verloop van zelfstan- dig werken en samenwerken spelen hierbij een belangrijke rol. Was de opdracht goed gepland? Waren er problemen? Ben je me elkaar tot goede oplossingen gekomen? We reflecteren voor, tijdens en na de taak.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid: de leerling leert verant- woordelijkheid te dragen voor de ontwikkeling van zijn leerstijl en leerproces
- Zelfstandigheid: het evalueren en reflecteren is iets wat kinderen uiteindelijk zelfstandig moe-

ten kunnen.

- Samenwerking: om tot een goed samenwerking te komen is een evaluatie/reflectie over het proces onmisbaar.

KEUZEWERK

In alle groepen is er keuzewerk aanwezig. De leer- kracht stelt in overleg met de kinderen opdrachten samen. Er is altijd ruimte voor eigen ideeën van de kinderen.

Keuzewerk is:

- een educatieve activiteit
- een vast onderdeel van de basistaak, de taak die voor iedereen hetzelfde is.
- een activiteit die de kinderen zelf mogen kiezen, afhankelijk van hun belangstelling
- zoveel mogelijk zelfcorrigerend, al zal de leer- kracht ook hierbij volgen wat de leerlingen doen en welke kwaliteit ze leveren
- uitdagend en aantrekkelijk

Daltononderwijs houdt rekening met de verschil- len tussen de leerlingen. Op onze school gaan we er vanuit dat *ieder mens, ieder kind uniek is*. Kinde- ren willen graag leren, ze zijn leergierig en gemo- tiveerd om de wereld om zich heen te ontdekken. Echter: Op hun eigen manier. De één wil voelen en bewegen, uitproberen. Een ander moet het voor zich zien, moet er voor zichzelf een beeld bij kun- nen maken. Weer een ander zit direct op het puntje van zijn stoel als de muziek start of als er een ritme te ontdekken is. Daarom is het keuzewerk ingedeeld volgens de principes van de 8 intelligen- ties. Binnen het keuzewerk wordt er gewerkt met verschillende opdrachten en/of materialen.

COÖPERATIEVE WERKVORMEN

In alle groepen wordt er gewerkt met coöperatieve werkvormen. Dit daagt kinderen uit tot actief leren, het stimuleert de interactie tussen leerlingen, kinderen leren hierdoor van elkaar en het zorgt voor een goed pedagogisch klimaat in de groep.

KANJERTRAINING

De Kanjertraining is een methode op sociaal-emotioneel gebied en wordt in alle groepen gegeven. Doel van de Kanjertraining is dat een kind positief over zichzelf en een ander leert denken. Het effect op langere termijn is, dat kinderen na het volgen van de Kanjertraining zich beter kunnen concentreren op school en betere leerresultaten behalen.

De basisregels uit de Kanjertraining versterken gewenst gedrag:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

Deze vijf duidelijke regels bieden voor iedereen in de school houvast. Zo wordt voor iedereen de school een fijne, veilige omgeving, waar kinderen en volwassenen met plezier naar toegaan.

HET WERKEN MET SNAPPET

We werken sinds een aantal jaren met snappet leerlijnen. Omdat we veel thematisch werken vonden we als team dit beter passen bij onze visie, dit past ook beter bij het centraal stellen van de individuele leerling. Daarnaast streven we er naar om tijdens de lessen in snappet (taal, rekenen en spelling) in te steken op individuele onderwijsbehoeften. De basislessen zijn voor alle leerlingen hetzelfde, door tijdens de basisles goed te kijken wie dit doel wel of niet beheerst kan er ingestoken worden op extra instructie of op verdieping. Snappet doet dit ook automatisch al in de plusopgaven

(verdiepingsopgaven), de opgaven die elke leerling maakt en die snappet automatisch aanpast aan het streefniveau van de leerling. Daarnaast kan er per leerling nog extra stof klaargezet worden om te verdiepen of om te remediëren. In de midden- en bovenbouw kunnen de leerlingen op het instructiebord precies zien of zij instructie moeten volgen voor het doel wat die dag centraal staat, of ze zich in moeten schrijven, of dat ze de les zelfstandig kunnen maken. De leerkracht monitort ten alle tijde de resultaten om zo tijdig een interventie in te zetten mocht dit nodig zijn.

BEGRIJPEND LEZEN

Vanaf groep 4 staat begrijpend lezen wekelijks 45 minuten op de planning. We zijn een periode zoekende geweest naar een methode die past bij onze visie op onderwijs maar die ook past bij onze werkwijze. Dit bleek een moeilijke zoektocht. We konden bij geen enkele methode alles vinden wat we zochten. Na wat research en onderzoek kwamen we uit bij Wyberen de Jong. Hij heeft ons in een aantal studiedagen meegenomen in het aanbieden van Begrijpend lezen middels een 13 stappenplan. Middels deze 13 stappen proberen we tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van elke leerling maar streven we ook naar betrokkenheid van elke leerling door vragen en verwerking/verdieping aan te passen op de groep. De 13 stappen zien er als volgt uit:

1. Risicolezers lezen de tekst voorafgaand aan de les. Met leerkrachten, ouders of medeleerlingen.
2. Je hebt de tekst nog niet nodig. Blik terug op de les van de vorige keer; waar hebben we over gelezen. Wie kan er nog iets over vertellen? Heb je deze week nog iets gehoord over dat onderwerp? Vertel dat we vandaag lezen over ... (leesdoel). Vertel dat we in deze les leren om een ... (lesdoel)
3. Laat leerlingen in een tafelgroepen of tweetallen overleggen over het onderwerp of met een startopdracht met als doel om de voorkennis te activeren.
4. Benoem vlot de lastige woorden met de bijbehorende betekenissen. Dit zijn de woorden die noodzakelijk zijn om de tekst te begrijpen.

Schrijf de moeilijke woorden op zodat er later vandaag en die week op terug kan worden gekomen.

5. Pak nu de tekst erbij. Lees de titel en vertel indien aanwezig wat je op de afbeeldingen ziet. Het doel van deze stap is dat de kinderen voorstellen waar de tekst over zal gaan. Één à twee kinderen kunnen deze voorspelling delen en zet deze om in een leesvraag als leerkracht. (Benoem indien later niet naar gevraagd wordt; de tekstsoort)
6. De kinderen lezen de tekst zelfstandig. Geef de kinderen de opdracht om te letten op de geformuleerde leesvraag. Dit is belangrijk zodat de kinderen gericht moeten gaan lezen; actief, monitorend of zoekend.
7. Terugblik op de leesvraag (eventueel ook op de voorkennis)
8. Samenvatten. Wie kan in een paar zinnen de tekst samenvatten?
9. Lees dan samen de tekst een tweede keer. De tekst bestaat uit een intro en alinea's waarvan je als leerkracht een stuk hardop denkend voor doet. Voor de resterende tekst worden leesbeurten gegeven.

Vraag tijdens het lezen naar verwijswoorden. Maar attent op signaalwoorden en praat over de tekst. Stel na het lezen vragen om bewijzen te zoeken in de tekst bijvoorbeeld;

- In de intro lees je wat een ... is. Wat is een ...? Overleg met je maatje
- Om welke reden ... Wat zegt alinea ... Zet het op je wisbordje
- In alinea ... lees je dat ... Waarom niet/wel? Zet er een streep onder

10. Vragen na het lezen van de tekst. De leerlingen moeten nu voor de derde keer de tekst lezen en beantwoorden daarbij een reeks vragen. Dit zou kunnen met behulp van een werkblad of vragen op het bord.
11. Help de zwakkere lezers of de kinderen uit je zorggroep met de opdrachten van stap 10.
12. Kijk terug naar de opdrachten. Bespreek een paar opdrachten (met het oog op je lesdoel)
13. Extraatje (bv. een filmpje over het onderwerp, website of voorbeeld verhaal, afbeeldingen bij de tekst)

COMPLIMENTEN

Complimenten geven is heel belangrijk. Leerlingen groeien hiervan. Het is beter leerlingen positief te benaderen dan je te richten op het negatieve gedrag. We proberen zoveel mogelijk negatief gedrag te negeren wanneer dit mogelijk is en geven juist complimenten wanneer deze leerling iets goed doet. Door het geven van complimenten weten de leerlingen wat jij prettig vindt en van hen verwacht en hoe ze een taak uitgevoerd hebben. Ook is dit een vorm van aandacht die de kinderen nodig hebben. Geef effectieve complimenten. Benoem wat het kind zo goed deed: tijdens deze taak heb je goed samengewerkt, wat knap dat je nu een half uur zelfstandig kon werken enz. Leerlingen kunnen elkaar ook complimenten geven. Wij stimuleren het geven van complimenten aan elkaar. In elke groep is iets van een complimentenmuur/ complimentenpot/ kanjer van de week aanwezig.

HANDELINGSWIJZER

De handelingswijzer is een instrument, dat voor kinderen met pictogrammen, filmpjes, foto's en/of tekst duidelijk maakt wat er wordt gevraagd of verlangd. Een soort handleiding, stappenplan om tot een bepaald resultaat te komen. Weet de leerling niet meer hoe iets gaat, dan leest de leerling de handelingswijzer of bekijkt het filmpje, waardoor hij/zij weer weet hoe het moet. Of bijv. wat er in welke volgorde gedaan moet worden. In de groepen worden handelingswijzers ook zichtbaar getoond. Vanaf groep 4 hebben alle kinderen een handelingswijzer schrift/map. Ook kan de iPad

worden ingezet. Kinderen kunnen foto's maken van een uitleg uit bijvoorbeeld een lesbeschrijving, ze kunnen zelf een instructiefilmpje opzoeken of de leerkracht kan een instructiefilmpje maken. Wij vinden handelingswijzers belangrijk omdat een handelingswijzer de leerling in staat stelt beter zelfstandiger te werken.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid: de leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor het feit of zij wel of niet een handelingswijzer willen raadplegen.
- Zelfstandigheid: met een handelingswijzer kunnen leerlingen zonder hulp van de leerkracht een handeling uitvoeren.
- Samenwerking: handelingswijzers kunnen ok aangeven of een opdracht samen gemaakt kan worden, wie of wat je kunt raadplegen.
- Effectiviteit: door met behulp van de handelingswijzers zelf oplossingen te verzinnen hoeven de kinderen niet te wachten.
- Reflectie: door de handelingswijzer te lezen kunnen kinderen eventueel hun plan tussentijds aanpassen.

LEERLINGENRAAD

De leerlingenraad bestaat uit 2 kinderen uit de groepen 5 t/m 8. Er zitten in totaal 8 leerlingen in de leerlingenraad. Het samen verantwoordelijk zijn voor de leef- leeromgeving betekent dat het van belang is dat de stem van de leerlingen gehoord wordt. Zij zijn de spreekbuis van hun groepsge-noten. De leden van de leerlingenraad worden gekozen door de ander kinderen uit hun groep. Aan het begin van het schooljaar kunnen leerlingen zich verkiesbaar stellen. Ze krijgen twee weten de tijd om campagne te voeren. Op de verkiezingsdag geven ze een korte presentatie in de groepen. Tijdens de vergaderingen kan ook de directeur hen om advies vragen. We willen nog graag dat er voorafgaand aan de vergaderingen een klas-senvergadering plaats gaat vinden dit is nog een ontwikkelpunt.

WERKEN AAN EIGEN LEERVragen / LEERDOELEN

Wij bieden kinderen de tijd en de ruimte om te werken aan eigen leervragen. In ons portfolio kunnen kinderen zelf aangeven wat ze graag wil leren, hoe ze dat gaan doen en wat ze daarvoor nodig hebben. De leerkracht treedt hier op als coach.

Koppeling naar de Kernwaarden:

- Verantwoordelijkheid: de leerlingen hebben de vrijheid om zelf te kiezen wat ze willen leren. Kun keuze moeten ze ook waarmaken. Ze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering.
- Zelfstandigheid: de leerlingen maken zelfstandig een keuze. Ook de uitvoering gebeurt zelfstandig. Op verzoek van de leerling zal de leerkracht helpen en suggesties geven.
- Samenwerking: de mogelijkheid bestaat om samen aan een leervraag te werken.
- Effectiviteit: de kinderen halen doelen die passen bij de eigen ontwikkeling
- Reflectie: de kinderen leren over zichzelf vanuit welke belangstelling ze graag werken.

MIJNRAPPORTFOLIO

In de school gebruiken we van groep 0 tot groep 8 mijnrapportfolio. Het oorspronkelijke doel van mijnrapportfolio was dat ouders gedurende het schooljaar kunnen zien wat hun kind doet op school en waar hij of zij trots op is. Zo worden ook de persoonlijke leerdoelen opgenomen in het rapportfolio inclusief kort onderzoeksplan/plan van aanpak voor het behalen van het persoonlijk doel. Iedere groep heeft wekelijks een moment waarop het rapportfolio bijgewerkt kan worden door de leerlingen zelf. Zij hebben hier zelf namelijk ook toegang tot. 2x per jaar voegt de leerkracht een rapportkaart toe en worden ook de scores van de citotoetsen toegevoegd. Bij deze rapportkaart mogen leerlingen ook een talent van zichzelf zetten en typt de leerkracht een kort persoonlijk verhaaltje over de leerling. In de praktijk merken we dat dit nog niet erg leeft onder ouders. We zijn nog zoekende naar een manier die de ouders hier meer betrokken bij laat zijn. De praktijk leert ons dat ouders twee keer per jaar in hun rapportfolio

kijken voor de rapportkaarten en de cito uitslagen en dat de rest vaak vluchtig of niet bekeken wordt. We willen graag iets opzetten om te meten wat ouders wel graag zouden willen zien en wat hun interesse heeft. Wat we eerder terugkregen was dat ze het "oude" papieren portfolio missen. We gaan met dit onderwerp nog aan de slag en tot die tijd gebruiken we dit in de huidige vorm.

DOELENBORD

In de groepen 3 t/m 8 is een doelenbord aanwezig. Op dit bord staan per groep wekelijks doelen centraal. Als een kind zelf vindt dat hij/zij het doel beheerst dan wordt er een kaartje met de naam van het kind onder het doel geplakt. De leerkracht gebruik deze doelen tevens bij reflectie/evaluatie momenten.

Ontwikkelingslijn samenwerken

Samenwerkvaardigheden

Samenwerken kun je zomaar, samenwerken moet je leren. Er zijn een aantal vaardigheden die kinderen kunnen helpen om het samenwerken beter te laten verlopen. Het gaat daarbij om onderstaande samenwerkingsvaardigheden. Als school willen wij hier regelmatig aandacht aan besteden. Dit punt is nog in ontwikkeling.

Basisvaardigheden (groep 3 en 4)	Voortgezette vaardigheden (groep 5 en 6)	Gevorderde vaardigheden (groep 7 en 8)
Prettige omgang met elkaar - Elkaars naam gebruiken - Elkaar dan aankijken - Vriendelijk op elkaar reageren - Elkaar gelegenheid geven om mee te doen Eigen initiatief - Een inbreng durven hebben - Duidelijk praten - Meewerken aan de groepsopdracht Gericht zijn op anderen - Luisteren naar elkaar - Elkaar uit laten praten - Ieders inbreng accepteren Je houden aan afspraken - Om de beurt praten - Rustig praten en werken - Materiaal met elkaar delen - Bij je eigen groepje blijven - Aan de taak doorwerken tot deze af is	Communicatie - Vragen stellen aan elkaar - Reageren op wat een ander zegt - Af en toe herhalen wat iemand zegt - Elkaar vragen hardop te denken Betrokkenheid bij de groep - Elkaar aanmoedigen - Elkaar complimenten geven - Ondersteunende opmerkingen maken - Met elk groepslid samenwerken Helpen - Elkaar hulp aanbieden - Hulp vragen - Elkaar helpen zonder voor te zeggen Doelgericht werken - Het werk plannen - Richting geven - Af en toe de voortgang samenvatten - Elkaar herinneren aan de opdracht	Interpersoonlijk - Je in het standpunt van een ander verplaatsen - Verschil van mening accepteren - Een goede relatie behouden ook op langer termijn Omgaan met lastige situaties - Overeenstemming met elkaar bereiken - Met elkaar problemen oplossen - Kritiek formuleren op ideeën, niet op personen - Op een vriendelijke manier zeggen dat je het ergens niet mee eens bent Optimale opbrengst - Verschillende ideeën integreren - Ideeën verder uitbouwen - De groep stimuleren en motiveren

Ontwikkelingslijn reflectie

REFLECTIE GROEP 2

Ik kan vooruit kijken op de taak

- Ik kan zeggen wat ik nodig heb om een taak te maken
- Ik weet of ik een taak kan maken
- Ik weet hoe ik hulp kan vragen
- Ik kan nadenken over mijn werk
- Ik kan met smileys aangeven hoe ik de opdracht vond
- Ik kan vertellen hoe iets is gegaan
- Ik kan aangeven wat ik geleerd heb
- Ik kan nadenken over mijn gedrag
- Ik kan vertellen hoe het samen spelen of werken is gegaan
- Ik kan vertellen wat ik heb gedaan
- Ik kan nadenken over wat ik de volgende keer anders kan doen

REFLECTIE GROEP 4

Ik kan vooruit kijken op de taak

- Ik kan zeggen wat ik nodig heb om een taak te maken
- Ik kan inschatten of ik een taak kan maken
- Ik weet hoe en wanneer ik hulp kan vragen
- Ik kan nadenken over mijn werk
- Ik kan aangeven hoe ik de opdracht vond
- Ik kan vertellen hoe het werken is gegaan
- Ik kan aangeven wat ik geleerd heb
- Ik kan nadenken over mijn gedrag
- Ik kan vertellen hoe het samen spelen of werken is gegaan
- Ik kan vertellen wat ik heb gedaan
- Ik kan aangeven wat ik de volgende keer anders kan doen

REFLECTIE GROEP 6

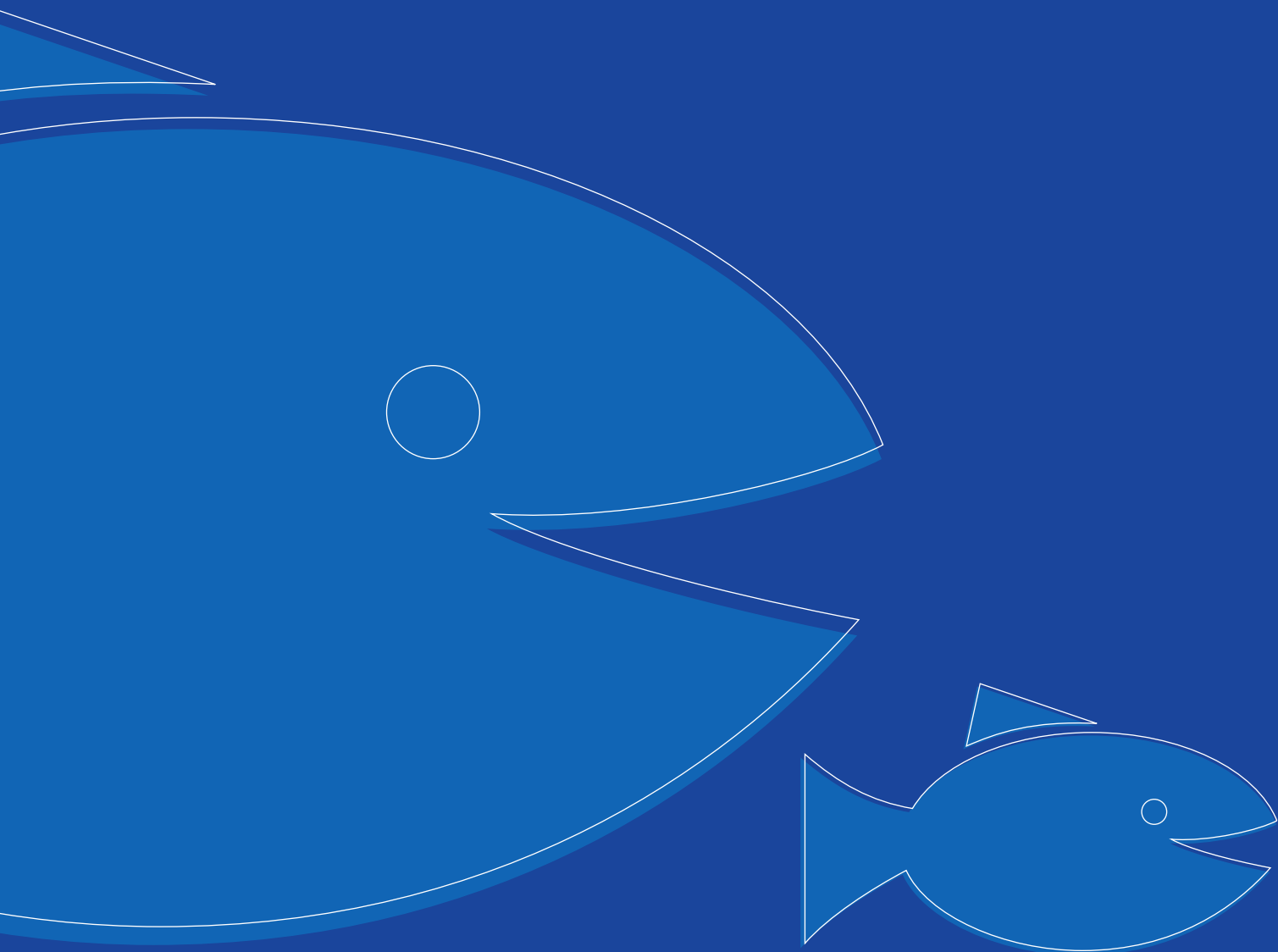
Ik kan vooruit kijken op de taak

- Ik kan benoemen wat ik nodig heb om een taak te maken
- Ik kan inschatten of ik een taak kan maken
- Ik kan samen met de leerkracht inschatten of ik instructie nodig heb
- Ik kan nadenken over mijn werk
- Ik kan vertellen of ik een opdracht te moeilijk of te makkelijk vond
- Ik kan vertellen of ik het doel van de opdracht heb behaald
- Ik kan vertellen wat wel en niet goed lukte
- Ik kan nadenken over mijn gedrag
- Ik kan vertellen hoe het samen spelen of werken is gegaan
- Ik kan van mijn gedrag en het effect hiervan benoemen in verschillende situaties
- Ik kan vertellen wat ik de volgende keer anders/hetzelfde zou doen en waarom ik dat zou doen

REFLECTIE GROEP 8

Ik kan vooruit kijken op de taak

- Ik kan benoemen wat ik nodig heb om een taak te maken
- Ik kan inschatten of ik een taak kan maken
- Ik kan inschatten of ik instructie nodig heb
- Ik kan nadenken over mijn werk
- Ik kan vertellen of ik een opdracht te moeilijk of te makkelijk vond
- Ik kan vertellen of ik het doel van de opdracht heb behaald
- Ik kan vertellen wat wel en niet goed lukte
- Ik kan nadenken over mijn gedrag
- Ik kan vertellen hoe het samen spelen of werken is gegaan
- Ik kan aangeven wat voor effect mijn gedrag heeft op een situatie
- Ik kan vertellen wat ik de volgende keer anders/hetzelfde zou doen en waarom ik dat zou doen.

Bernemienkip
Ichthus

Simke Kloostermanstr 44 | 9061 BG Gytsjerk

t (058) 2562474 | e ichthusschool@stichtingoarsprong.nl | www.cbs-ichthusschool.nl

